

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. III. De Officio Cæremoniarij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

eundem in vestibus exuendis iuvat, & tum demum etiam ipse se exuit.

TITULUS III. DE OFFICIO CÆREMONIARII.

I. **A**Nte omnia indutus Superpelliceo quærit, & signat in Missali & libro Evangeliorum, quæ sunt cantanda vel legenda: deinde videt, an omnia sint parata, præsertim pro Celebrante. Postea Missale apertum in Altari ponit, & Calicem ad Credentiam defert, eumque in medio ponit.

II. Paratis omnibus induit Celebrantem, eumque in egressu ad sinistram, nudo capite, & junctis ac erectis manibus sequitur.

III. Ubi ad aram ventum est, sistit se ad planum Epistolæ; ibique à Diacono birretum Celebrantis accipit, post genuflexionem ad sedem deportandum.

IV. Si aspersio aquæ benedictæ facienda sit, comitatur Celebrantem, & dextram pluvialis partem elevat. Ubi ad Altare redierit, factâ debitâ reverentiâ, ad suum locum regreditur; finitis verò Orationibus ad Celebrantem accedit, eumque in casula induenda iuvat.

V. Dum Celebrans dicit Psalmum *Indica*, ipse stare potest, sub Confessione tamen decentius flectit. Quoties autem Celebrans seipsum signat, vel caput inclinat, toties ipse quoque se signat vel inclinat, exceptâ Confessione. Dum autem Diaconus & Subdiaconus Confessionem faciunt, ipse se profundè versùs Altare inclinat, pectus percutit cum illis, & ad verba *Tibi Pater* ad Celebrantem se vertit.

VI. Si ad *Kyrie eleison* vel *Gloria* sedendum sit, ipse Subdiaconum in sedendo iuvat, Dalmaticam attollendo. Tum diligenter attendit ad verba: *Adoramus, Gratias, IE SV Christe, Suscipe*, & ex suo loco surgens, capitis inclinati signo ad inclinationem monet, quod idem etiam signum dat ad recedendum, circiter quando *cum S. Spiritu* cantatur.

VII. Quando Celebrans Orationes canit, ipse in secundo gradu eidem assistit, facie ad illum conversa. Finitis Orationibus recedit, & vel in suo loco consistit, vel, si ita moris sit, Subdiaconum ad Epistolam cantandam comitatur, eique à sinistris parùm à tergo assistit.

VIII. Dum

VIII. Dum Celebrans Evangelium legit, ipse librum Evangelij accipit, eumque Diacono in cornu Epistolæ stanti porrigit. Postquam verò Diaconus accepta benedictione in planum descendit, ipse factâ cum omnibus alijs Ministris genuflexione, primus procedit ad locum Evangelij extra Cancellos, & ibidem post Diaconum se sistit, & ad *Sequentiam* pollice signum Crucis in fronte, ore, & pectore format. Quando verò nomen JESUS cantatur, profundè versùs Cruçem; ad nomen MARIÆ autem versùs Diaconum se inclinat. Si genuflexio facienda sit, ipsa quoque versùs Cruçem peragitur. Dum respondetur à Choro *Gloria tibi Domine*, thuribulum à Thuriferario accipit, & Diacono offert, iterumque illud ab ipso recipit. In fine verò Evangelij ad locum suum rediens accipit à Subdiacono in planum descendente Evangelij librum, & ad Credentiam portat; postea thuribulum à Thuriferario accipiens, Diacono porrigit.

IX. Si Concio habenda sit, Celebranti Casulam detrahit, eundemque ad sedilia præparata finito Evangelio eundem sequitur, idemque post Concionem in reditu facit, simulque eundem in Casula induenda juvat, & ubi Concionator promulgandi vel orandi finem fecerit, eidem signum dat Symboli cantandi.

X. Dum sub Symbolo sedetur, diligenter attendat ad nomen JESUS & adoratur, Et Incarnatus &c. ut signum pro inclinatione dare possit. Post Versum *Et Incarnatus* vadit cum Diacono ad Credentiam, offert ei bursam, & cum eo usque ad locum suum proprium accedit, non autem usque ad Altare comitatur. Circa finem Symboli signum ad surgendum dat, sicut in fine ad *Gloria in excelsis*.

XI. Dicto Offertorio comitatur Subdiaconum ad Altare usque, reversusque ad locum suum manet ibi stans usque ad lotionem manuum, hâc enim peractâ ad sinistram Celebrantis accedit, & folia, si opus sit, vertit; manet quoque ibidem usque ad finem Præfationis, tum enim ad locum suum regreditur.

XII. Ad initium Præfationis iterum vadit ad sinistram Celebrantis, eique ad librum assistit, donec Subdiaconus Pacem à Diacono acceperit, tunc enim ad Subdiaconum in planum descendit, & ab eo etiam Pacem accipit, factâque

genuflexione dat Pacem Substituto, & ad cornu Epistolæ redit.

XIII. Quando Celebrans Communionem dicit, accedit ad illum, eique dictam Communionem ostendit, & librum dictâ ultimâ Oratione claudit, nisi Evangelium ex eo adhuc sit dicendum. Denique postquam Celebrans dicto Evangelio in planum descendit, factâ cum illo reverentiâ dat birretum Diacono, & sequitur Celebrantem in Sacristiam euntem.

XIV. In Missa minùs solemnè ante Missam Calicem ad Altare defert, & Corporale explicat, & eundem Calicem velotectum supra illud deponit, & Celebrantem à dextris vestit. Ante asperisionem Aquæ benedictæ asperillum eidem porrigit cum debitis osculis, uti & Manipulum & Casulam post asperisionem. In thurificatione idem, quod aliàs Diaconus, facit. Dum Celebrans legit Epistolam, ipse accepto ex Credentia libro, & factâ Altari reverentiâ solus vadit ad locum consuetum intra vel extra Cancellos, librum clausum & erectum ante pectus ferens, ibi Epistolam canit, & factâ in reditu genuflexione ante medium Altaris, sine benedictionis petitione aut manûs osculo librum ad Credentiam portat. Ante Evangelium ministrat naviculam & cochlear Celebranti, ut semper aliàs, cum consuetis osculis, & postea vadens ad locum Evangelij medium se inter Ceroferarios sistit, offert ad *Sequentia* thuribulum, & post finem Evangelij Celebrantem tribus ductibus, factâque antè & post reverentiâ incensat. Sub incensatione ad Offertorium eodem modo, ut ante introitum omnia facit, nisi quòd Calicis pedem, si sit in sacris, tenere debeat, dum is à Celebrante incensatur, eumque parùm remove, dum Crucis incensatio peragitur. Postquam autem ipse Celebrantem incensavit, & à Substituto vicissim est incensatus, accedit ad cornu Evangelij, & Celebranti ad librum servit. Quando Sacerdos dicit *quam oblationem*, factâ ipse genuflexione transit ab Altaris mensa ad gradum superiorem, & à dextris Celebrantis flectit, ejusdemque Planctam sub elevatione tenet. Peractâ elevatione surgit, genuflectit, & ad librum redit. Reliqua ut in Missa solemnè peragit.

TITU-